

Protestantse
Kerk

Liturgie voor de viering van zondag 28 oktober 2018

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Gert van der Schoor

Nevendiensten: Kindernevendienst

Thema: Jezus is...

Bijzonderheden:

In deze dienst wordt de Vakantiebijbelweek afgesloten

jezus

rabbi verlosser rebel
mysticus superstar elia
jood vapochted heer
nieuwadam profeet
koning priester messias
zoonvongod dienstknecht
timmerman zoon van

de heer god rabbi verlosser rebel mysticus superstar elia vrijheidsheid god
jood heer nieuwadam profeet koning priester messias revolutionair
christus man van galilea messias zoon van god dienstknecht leraar
zoon des vaders ascetische ketter oproerkraaier timmerman **ZOON VAN**
de heer god rabbi verlosser rebel mysticus zepseotse elia jood heer
vrijheidsheid **nieuwe adam** koning priester revolutionair
mens christus man van galilea **mezzias** zoon van god **dienstknecht**
zoon des vaders sectarier ketter timmerman oproerkraaier zoon
van de heer **god** rabbi verlosser rebel mysticus superstar elia jood heer
vrijheidsheid heer nieuwe adam profeet koning priester mens christus
revolutionair man van galilea messias **zoon van god** dienstknecht **ZOON**
des vaders sectarier ketter timmerman oproerkraaier zoon van
de heer god rabbi verlosser rebel mysticus superstar elia vrijheidsheid
jood nieuwe adam koning profeet koning priester mens revolutionair
christus man van galilea messias zoon van god dienstknecht zoon des vaders
leraar sectarier ketter timmerman zoon van de heer oproerkraaier
god rabbi verlosser rebel mysticus superstar elia vapochted **nieuwe**
adam jood heer profeet koning priester mens revolutionair christus
man van galilea messias zoon van god dienstknecht leraar zoon des vaders
ascetische ketter timmerman oproerkraaier **zoon van de heer** verlosser
rabbi mysticus rebel zepseotse elia **vrijheidsheid** jood nieuwe adam
heer profeet mens revolutionair christus man van galilea messias
zoon van god **dienstknecht** zoon des vaders sectarier oproerkraaier
ketter zoon van de heer god timmerman rabbi mysticus verlosser
rebel zepseotse elia vrijheidsheid jood heer nieuwe adam profeet
koning priester messias revolutionair christus man van galilea

wie zeggen jullie dat ik ben

Protestantse gemeente te IJsselstein

De paaskaars brandt

Muziek vooraf: Orgelspel

We worden stil

De dienstdoende ambtsdragers komen binnen

De voorganger heet allen welkom

Welkom

*Zoek het uit! Negatief
Zoek het uit! Positief*

Wie is Jezus?
Een gedicht van Huub Oosterhuis, *Gebeden en psalmen*, p. 185

Jezus Messias

*Naaste. Vreemde. Jood. Zaad.
Boom aan de bron. Bruidegom. Weg.*

*Droom van een mens. Deur open. Hoeksteen.
Sleutel. Leeuw van Juda. Lam. Gerechte.*

*Herder. Parel. Twijgje. Vis. Brood.
Woord. Wijnstok. Zoon van God. Knecht.*

*Stromen levend water. Morgenster. Koploper.
Enige. Onzegbaar gezegde.*

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel

We gaan staan

Groet

Bemoediging

We zingen: Intochtslied (staande): Psalm 118:6, 8 en 9

Gebed:

Dank, dat we hier samen mogen komen, Here God.
Dank u voor de vakantiebijbelweek.

Dank dat we stil kunnen staan bij wie Jezus is,
 voor ons, vandaag,
 hier en nu.
 Geef ons een mooie en gezegende viering.
 Dat vragen we u voor ieder hier in de kerk,
 jong en oud, waar ook vandaan, gelovig of ongelovig.
 En we vragen het voor wie thuis met ons verbonden is via de kerkomroep.
 Wees onder ons aanwezig!
 Amen.

We gaan weer zitten

We zingen: 'Zoek het uit' (themalied Vakantiebijbelweek m.b.v. You Tube
https://www.youtube.com/watch?v=O7oettu8A_4

*1. Ik heb gehoord, van een man,
 die een storm stoppen kan.
 Die een storm stoppen kan
 Wie is die Man?
 Die zo machtig werken kan.
 Ga je mee opzoek?
 Wie Hij voor je is en wat Hij doet?*

Refrein:

*Jezus Hij leeft, Hij vergeeft en geneest.
 Hij is altijd bij jou en bij mij.
 Lees in Zijn boek.
 Ga met mij mee opzoek
 En ontdek dan: Jezus is goed!*

*2. Hij redt een schaap, dat is verdwaald.
 En Hij brengt het veilig thuis.
 Ja Hij brengt het veilig thuis.
 Wie is die Man?
 Die de mensen redden kan.
 Ga je mee opzoek?
 Wie Hij voor je is en wat Hij doet?*

Refrein:

...

Smeekgebed:

Heer, wij roepen u aan om wat ons overkomt
 en waar we van horen:
 Ziekenhuizen die moeten sluiten, patiënten in paniek.
 Bommelingen, geweld en oorlog her en der.
 Mensen die elkaar naar het leven staan;
 als supporters, of als die schutter in Pittsburg
 die synagogegegangens neerknalt.
 Mensen die je zou moeten kunnen vertrouwen,
 zoals politieagenten, maar die hun verantwoordelijkheid niet aan kunnen.

Grote hoeveelheden afval in zee, plastic vooral.
 ja, tot in on ze eigen stadsgracht toe.
 Maar ook op het land liggen bergen afval te stinken.
 De honger in Jemen die zich in stilte uitbreid.
 Wat een ellende komt er uit hart en handen van mensen!
 Wat een zorgeloosheid en nonchalance om de aarde aan ons gegeven!
 Wat maakt het ons vol schaamte en droefheid.
 Hoe gaat het er straks uitzien voor de kinderen van nu en later?
 Daarom bidden en zingen we samen:

(besloten met het zingen van:) Lied 756:1 en 6

Een enkel woord

We zingen (loflied): Lied 98:1 en 3 (uit de *Bundel van Johannes de Heer*)

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord (*Met andere woorden* 15):

Gesprek met de kinderen

We zingen met de kinderen: 'Van A tot Z' (m.b.v. You Tube; Opwekking voor kinderen 241)
<https://www.youtube.com/watch?v=LtBkavIOE&index=10&list=RDGuMUhgdo3go>

Het licht wordt door de kinderen meegenomen
 Oók tienernevendienst

Eerste Schriftlezing: Marcus 1:1

11Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God.

We zingen: Lied 531:1 en 3

Tweede Schriftlezing: Marcus 8:27-33

27Jezus vertrok met zijn leerlingen naar de dorpen in de buurt van Caesarea Filippi.
 Onderweg vroeg hij aan zijn leerlingen: 'Wie zeggen de mensen dat ik ben?' 28Ze
 antwoordden: 'Johannes de Doper, en anderen zeggen Elia, en weer anderen zeggen dat u een
 van de profeten bent.' 29Toen vroeg hij hun: 'En wie ben ik volgens jullie?' Petrus
 antwoordde: 'U bent de messias.' 30Hij verbood hun op strenge toon om met iemand hierover
 te spreken.

31Hij begon hun te leren dat de Mensenzoon veel zou moeten lijden en door de oudsten van
 het volk, de hogepriesters en de schriftgeleerden verworpen zou worden, en dat hij gedood
 zou worden, maar drie dagen later zou opstaan; 32hij sprak hierover in alle openheid. Toen
 nam Petrus hem apart en begon hem fel terecht te wijzen. 33Maar hij draaide zich om, keek
 zijn leerlingen aan en wees Petrus streng terecht met de woorden: 'Ga terug, achter mij,
 Satan! Je denkt niet aan wat God wil, maar alleen aan wat de mensen willen.'

We zingen: Lied 653:1 en 7

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Ik maak het heel vaak mee: je zit in een gesprek en dan wordt er iets gevraagd waar je geen antwoord op weet. Thuis aan tafel of bij de koffie. In een vergadering van een werkgroep of kerkenraad. In een gespreksgroep of onderweg. Ik weet geen antwoord, maar de anderen ook niet. Er is dan altijd wel iemand die even zijn mobiele telefoon pakt en het opzoekt. Google is je vriend. Op elk terrein. Of het over het nieuws gaat in de wereld – van vroeger en van nu. Of het voer sportuitslagen gaat. Of over liederen en Bijbelteksten. De zoekmachine helpt. Zoek het op! Zoek het uit! Zo was het ook bij de Vakantiebijbelweek. Het ging speciaal om Jezus. De centrale figuur voor christenen. Wie is hij eigenlijk? Wat doet hij? Wat zegt hij? Wat is kenmerkend?

De kinderen hebben dat uitgezocht. Tenminste een beetje. En dan niet zozeer aan de hand van Google, denk ik. Maar wel aan de hand van de Bijbel. Van een paar verhalen daarin.

Vandaag komt er een verhaal bij. Jezus vraagt in dat verhaal zelf: “*Wie zeggen de mensen dat ik ben?*” Hij helpt ons zo om het antwoord uit te zoeken. De vraag wordt door de leerlingen van Jezus beantwoord. Ze zijn al een poosje met hem opgetrokken. En kunnen al vast iets zeggen over wie Jezus is; over wat de mensen er van zeggen.

Er klinken drie antwoorden. *Johannes de Doper*. Dat is de voorloper van Jezus, maar ook een tijdgenoot van Jezus. Hij riep de mensen op om hun leven te veranderen, te beteren. En dan ook zich te laten dopen. Zo liet Jezus dat ook bij zichzelf gebeuren. En dan hoor je over *Elia*, een profeet die eeuwen geleden bekend was. En die namens God commentaar gaf op de gebeurtenissen in zijn tijd. En mensen ook opriep hun leven te beteren in het vertrouwen dat God zou helpen. En tenslotte noemen ze dat Jezus ‘*één van de profeten*’ is. Er waren in de tijd voor Jezus nog andere profeten, die net als Elia bezig waren. En als boodschappers van God vertelden hoe God tegen de samenleving van hun tijd aankeek.

Inmiddels kennen we ook anderen die de vraag van Jezus hebben beantwoord. “*Wie zeggen de mensen dat ik ben?*” Een mooi lijstje vond ik ook bij Alfred C. Bronswijk, met de titel: ‘*Hij is een volksverlakker*’. Het zijn allemaal namen die in de Bijbel voorkomen.

*Hij is een volksverlakker –
zeggen de mensen (Joh. 7:12)*

*Hij is een duivelskind –
menen de theologen (Marc. 3:22)*

*Het is een zatlap en een hoerenloper –
roddelt het volk (Luc. 7:34)*

*Als hij een profeet was had hij die snol vast doorzien -
mompelt een gastheer (Luc. 7: 39)*

*Hij slaat godslasterlijke taal uit -
klagen de Farizeeën (Luc. 5: 21)*

*Is dat niet de zoon van de timmerman? -
ergeren zich de stadsgenoten (Mat. 13: 55)*

*Hij verdient de doodstraf –
oordeelt de rechtbank (Marc. 14:64)*

*Hang hem aan het kruis –
schreeuwt het gepeupel (Mat. 27:22)*

*Dit is mijn Zoon –
spreekt de stem uit de hemel (Joh. 3: 22)*

*U bent de Christus -
belijdt Petrus (Marc. 8:29)*

*Echt, dit was een Zoon van God –
roept de officier (Mat. 27: 54)*

*Mijn Heer en mijn God! -
fluister ik met de 'ongelovige' Thomas (Joh. 20:28)*

(Alfred C. Bronswijk, *Van harte*, p97)

Jezus vraagt duidelijkheid. En van mensen persoonlijk. Hij vraagt zijn leerlingen: “*En wie ben ik volgens jullie?*” Petrus geeft, zoals zo vaak, direct een antwoord. “*U bent de messias.*”

Hij gebruikt voor het eerst de titel, de naam voor Jezus die Marcus ook al helemaal aan het begin van zijn verhaal heeft genoemd. Messias.

Wat betekent ‘messias’?

Messias is een woord uit het Hebreeuws. En het betekent ‘gezalvde’. En ‘Christus’ is de Griekse vertaling van het Hebreeuwse messias. En betekent dus ook ‘gezalvde’. Jezus Messias, Jezus Christus – dat betekent Jezus Gezalvde.

Eerder in de Bijbel, in het oude testament, kom je tegen dat verschillende mensen gezalvd werden. Ze kregen daarmee een speciale taak, een eigen opdracht; van Godswege. Het ging dan om een priester of een profeet. Maar meestal ook om een koning.

In het oude testament gaat het om een bijzondere koning die ooit zal komen. Hij zal het koningschap van Israël herstellen. Hij zal de vijanden van God en Israël verslaan. Hij zal leiding geven aan het rijk van vrede en gerechtigheid. Hij zal dus ook de Romeinse overheersing van Israël wegnemen.

Dat betekent dat er diep verlangen is naar een betere toekomst. Naar een betere wereld. Naar betere omstandigheden voor je zelf en de mensen om je heen. Vanuit de donkerte verlang je naar licht. Vanuit je opgesloten zijn, verlang je naar verlossing en bevrijding. Vanuit ellende en dood kijkt je uit naar leven.

De leerlingen van Jezus en velen uit het volk dachten dat Jezus die messias was waar zo naar werd uit gekeken. Uiteindelijk voldoet Jezus niet aan de bestaande joodse verwachtingen over de messias. Maar zijn volgelingen blijven wel geloven, dat hij de Messias is. En dat doen christenen tot op de dag van vandaag.

Intussen merken we dat er heel wat namen en titels aan Jezus te geven zijn. Ik heb ze nog lang niet allemaal genoemd. Ik heb een lijst waar er wel 100 op staan. En steeds ook met een Bijbeltekst erbij!

Er is dus heel veel keuze als je een antwoord wilt geven op de vraag: “*En wie ben ik volgens jullie?*” Zoveel hoofden, zoveel zinnen. Ieder kan zijn of haar eigen Jezus – beeld noemen.

Moeten we er eentje kiezen? Moeten er een rangorde aanbrengen? Een top 10 van belangrijkheid of zo?

Sommige namen komen inderdaad meer voor dan anderen. Messias en Christus scoren aardig hoog dan. Maar aan de andere kant: het geeft ook ruimte. Jezus heeft zoveel verschillende kanten, dat ieder kan zich wel kan herkennen. Dat is ook met mooie ervan. Er is niet één naam of titel de norm.

Maar er is nog wel minstens één lastig ding als het om Jezus gaat. Welke naam je ook gebruikt. Of welke titel je ook aanspreekt. Het komt het meest sterk naar voren bij de naam Messias.

Als Petrus antwoordt: “*U bent de messias.*””, dan staat er meteen dit: Jezus “*verbood hun op strenge toon om met iemand hierover te spreken.*”

Huh? Hoe zit dat nu weer? Als je iets met Jezus hebt gekregen; als je iets hebt ontvangen van zijn rijkdom, dan wil je er over vertellen. Dan wil je het delen met een ander.

Maar dat wordt je verboden. Nota bene door Jezus zélf! Wat zit daar nu weer achter?

Ik vermoed twee dingen:

1. Als je iets geheim moet houden, dan ga je juist wel er over vertellen. De drang om het geheimzinnige te delen is gigantisch groot. Stukken waar op staat: ‘Geheim’ of ‘Classified’ hebben speciale aantrekkingskracht. En liggen al snel op straat.

2. Het tweede is diepzinniger. Jezus wil wel graag, dat we over de goede Jezus, om zo te zeggen, gaan vertellen. Voor je het weet heb je het alleen maar over een revolutionair. Of een wonderdoener. Of over een militaire, triomfantelijke messias.

Maar het gaat om een messias die lijden zal; die sterven zal en die pas dan zal opstaan.

Het beeld van Petrus over God verdraagt zich niet met lijden en sterven. Als de Machtigste al moet sterven, hoe zwak staat de zaak er dan voor. En hoe kan God een omweg maken! (vgl.

Gerrit de Kruijf, *Een goed woord*, p. 155)

De omweg over lijden en dood is geen machteloosheid van God. Het is zijn beleid, zijn benadering van het boze. Want dit is het geheim: God overwint het kwade door het kwade te dragen. God rekent af met de zonde door alle zonden op zich te nemen. God verdrijft de ziekte door ziek te worden. God onderwerpt de dood door zelf te sterven.

In Jezus komt God ons te hulp. Hij zet zijn schouders eronder. Dat is twintig eeuwen later nog steeds zo. God draagt nog. Hij heeft zijn schouders er nog onder. Tot ook de laatste vijand van de dood is verslagen. In het geloof, in de concentratie op Jezus wordt de tijd ingekort. Wie Jezus niet ziet, ziet alleen een lange weg, zonder einde. Wie Jezus ziet, ziet de einder. Wie Jezus niet ziet, ziet alleen de nacht. Wie Jezus ziet, ziet de morgen dagen.

De omweg brengt je op de goede plek, in de goede situatie. God bij je. Jij, gedragen door God. Pas via de omgang komen we er achter wie Jezus werkelijk is.

Ik eindig met een kleine geloofsbelijdenis van Geert Boogaard. Het gaat over die omweg van de Messias. Maar dan in zijn dichterlijke woorden.

Ik geloof in de Messias van Israël,

Messias in nabijheid

in de plaats zijn van anderen

van ellendigen

daar blijven

zo lang daar blijven

tot alle leed

alle pijn

alle schuld en godverlatenheid

*doorstaan is als een gericht.
 Messias is een hand
 afdalend op een schouder
 en een warme menselijke-stem:
 mijn zoon, uw zonden zijn u vergeven,
 een begin
 het wegwissen van een deel der tranen
 een deel voor het geheel
 ten teken dat alle smart voorbijgaat.*

(Geert Boogaard)

Amen.

Meditatief moment: orgelspel

We zingen: Lied 838:3 en 4

DIENST VAN HET ANTWOORD

Update: ...

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

Dank voor u,
 (Het Jezusgebed)

Jezus Messias, Christus,
 uit U leven wij,
 omdat U het Rijk van God brengt,
 omdat U ons meeneemt op uw weg,
 omdat U ons het hartebrood brengt,
 omdat U ons het levende water schenkt.

Jezus, voor U leven wij,
 omdat uw licht ons verwarmt,
 omdat uw waarheid ons bevrijdt,
 omdat uw deur voor ons open staat,
 omdat uw staf ons steunt.

Jezus, tot U leven wij,
 omdat U ons roept,
 omdat U ons verwacht,
 omdat U ons voorgaat,
 omdat U één van ons geworden bent.

(Een psalm voor de zomer_Bronswijk_Rakelings Nabij_p99)

Tussenspel: ...

Stil gebed

Onze Vader

Delen van de bloemengroeten: ...

Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug

Inzameling van de gaven

Eerste collecte (zwarte zak): De kerk als goede buur in Oekraïne

Tweede Collecte (groene zak): is bestemd voor het werk van de kerk

Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche ophalen.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: Lied 512:1, 2, 3, 4 en 5

Uitzending

Zegen: (Een zegen uit het Heilige Land, naar father Potter of Peckham)

Moge de baby van Bethlehem

je vrede geven.

Moge het kind van Nazareth

je vreugde geven.

Moge de man van Galilea

je kracht geven.

Moge de Messias van Golgotha

je moed geven.

Moge de opgestane Jezus

je hoop geven.

En de opgevaren Christus

een voorsmaak van zijn glorie.

We zingen: Lied 431C

Orgelspel

Inzameling van de gaven bij de uitgang voor het onderhoud van het kerkgebouw